

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 43/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť L. B., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. Š. J., K., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. decembra 2007 doručená sťažnosť L. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007.

1. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Uznesením vyšetrovateľa Úradu boja proti obzvlášť závažnej kriminalite v Košiciach sp. zn. PPZ-57/BOK-V-I-2004 zo dňa 26. 1. 2005 mi bolo vznesené obvinenie pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. 12. 2005.

Uznesením sudcu Okresného súdu v Prešove sp. zn. 3 Tp 6/05 zo dňa 30. 1. 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 2. 2005 sp. zn. 1 Tpo 9/05 som bol vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 67 ods. 2 Tr. por. účinného do 31. 12. 2005 s tým, že začiatok väzby bol stanovený dňom 17. 1. 2005.

Uznesením Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 21. 4. 2005 sp. zn. 4 Tp 74/05 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. 5. 2005 sp. zn. 3 Tpo 43/05 podľa § 72 ods. 1 Tr. por. boli zmenené a rozšírené dôvody mojej väzby aj o dôvody uvedené v § 67 písm. a, c/ Tr. por.

Okresný súd v Prešove uznesením sp. zn. 5 T 6/2006 zo dňa 3. 7. 2006 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. 8. 2006 sp. zn. 2 Tos 45/06 rozšíril dôvody mojej väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Následne Okresný súd v Prešove pri rozhodovaní o mojej väzbe dňa 20. 10. 2006 rozhodol tak, že ma ponechal vo väzbe a dôvody väzby zmenil tak, že ma v nej ponechal z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a, c/ Tr. por. Uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Tos 14/06 zo dňa 6. 12. 2006 boli tieto dôvody potvrdené.

O prepustenie z väzby som opakovane viackrát žiadal, všetky moje žiadosti boli zamietnuté.

Naposledy o trvaní mojej väzby rozhodoval Okresný súd v Prešove dňa 28. 8. 2007 na verejnom zasadnutí o predbežnom prejednaní obžaloby, pri ktorom som prostredníctvom svojho obhajcu predložil písomný sľub ako náhradu väzby. Okresný súd rozhodol, že z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/ a c/ Tr. por. väzba u mojej osoby naďalej trvá a podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. môj písomný sľub ako nahradenie väzby neprijal.

Proti tomuto uzneseniu som po jeho vyhlásení podal sťažnosť, ktorú som písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

Moja sťažnosť bola uznesením Krajského súdu sp. zn. 6 Tos 28/07 zo dňa 4. 10. 2007 zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Môj obhajca toto uznesenie obdržal dňa 15. 10. 2007.“

2. Podľa názoru („domnievam sa“) sťažovateľa „uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. 10. 2007 sp. zn. 6 Tos 28/07 a v konaní mu predchádzajúcom, došlo k porušeniu mojich vyššie uvedených základných práv a to konkrétne v tom, že:

- *bol som ponechaný vo väzbe bez osvedčenia konkrétnych skutkových okolností, teda nedôvodne*
- *rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby aj po odmietnutí obžaloby je pre abstraktné úvahy nepreskúmateľné*
- *rozhodnutie o neprijatí písomného sľubu je formálne, nekonkretizované a nepodložené konkrétnymi skutočnosťami“.*

K uvedenému názoru dospel sťažovateľ na základe toho, že „*po doposiaľ vykonanej väzbe, ktorá trvá už takmer 3 roky, je nepostačujúcim väzobným dôvodom len konštatovanie o hrozbe vysokého trestu bez toho, aby takáto obava bola podložená inou konkrétnou skutočnosťou, ako napr. pokusom o útek a pod. Zo spisu je zistiteľné, že mám stále bydlisko, kde som sa aj zdržiaval, spolu s družkou vychovávam svoje maloleté dieťa a pred zadržaním som bol zamestnaný. Pred zadržaním som bol viackrát v zahraničí napriek stíhaniu v inej veci a vždy som sa vrátil a bol som k dispozícii súdu. Hodnotenie skutočností, ako ho uviedol krajský súd vo vyššie uvedenom uznesení, je podľa môjho názoru, povrchné, skreslené a má znaky rutinného konania s cieľom uspokojiť vopred prijatý názor o potrebe obmedzenia osobnej slobody. Navyiac za situácie, keď súdy konštatujú závažné porušenia práv obhajoby v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom a dokazovanie sa začína po odmietnutí obžaloby z týchto dôvodov od začiatku.*

Aj záver súdov o obave z pokračovania v trestnej činnosti sa javí ako abstraktný z toho dôvodu, že prijatý záver nie je dostatočne odôvodnený inou konkrétnou skutočnosťou zakladajúcou danú obavu.

Za porušenie zásady prezumpcie nevinny považujem také konanie súdov, ak sa po takmer troch rokoch väzby odvolávajú na moje iné trestné stíhanie, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne ukončené bez môjho zavinenia.

Taký istý záver platí aj o neprijatí písomného sľubu“.

Na podporu svojich tvrdení poukazuje sťažovateľ na judikatúru ústavného súdu „ako napr. III. ÚS 128/05, I. ÚS 157/07, III. ÚS 38/01“.

3. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd „*vyniesol tento nález:*

1) Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 4. 10. 2007 sp. zn. 6 Tos 28/07, ktorým zamietol sťažnosť obžalovaného L. B. proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 5 T 6/06 zo dňa 28. 8. 2007, porušil jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo podľa čl. 5 ods. 1 písm. c/ a podľa čl. 6 ods. 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd .

2) Ústavný súd uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. 10. 2007 sp. zn. 6 Tos 28/07 zrušuje a prikazuje Krajskému súdu v Prešove, aby menovaného neodkladne prepustil z väzby na slobodu. (výrok v bode 2 nadbytočne zopakoval aj v bode 3, pozn.)

4) Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy

vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi (vo veci sp. zn. 5 T 6/2006) „sa vedie trestné stíhanie v bode 1/ obžaloby pre spolupáchatel'stvo k trestnému činu vraždy podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 1. 1998, a v bode 2/ obžaloby pre spolupáchatel'stvo k trestnému činu vraždy sčasti dokonanému podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 1. 1998 a sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 219 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 1. 1998“.

Sťažovateľ „začal väzbu vykonávať na základe uznesenia sudcu Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 Tp 6/05 zo dňa 30. 1. 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. februára 2005 sp. zn. 1 Tpo 9/05, ktorým bol vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 67 ods. 2 Tr. por., pričom jej začiatok bol stanovený dňom 17. 1. 2005 od 08.40 hod.“.

Uznesením Okresného súdu Trenčín z 21. apríla 2005 sp. zn. 4 Tp 74/05 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 11. mája 2005 sp. zn. 3 Tpo 43/05 podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku boli u sťažovateľa zmenené a rozšírené dôvody väzby o dôvody uvedené v § 67 písm. b) a c) Trestného poriadku. Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 5 T 6/2006 z 3. júla 2006 v spojení s uznesením krajského súdu zo 4. augusta 2006 sp. zn. 2 Tos 45/2006 u sťažovateľa rozšíril dôvody väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Následne okresný súd rozhodoval o jeho väzbe 20. októbra 2006, keď zmenil dôvody väzby tak, že ho ponechal vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 14/06 zo 6. decembra 2006 bola táto dôvodnosť väzby sťažovateľa potvrdená.

2. Predmetom sťažnosti je sťažovateľovo tvrdenie, že v jeho trestnej veci konajúce všeobecne súdy porušili ním označené základné práva a slobody postupom (pozri bod 2 I. časti odôvodnenia) spočívajúcim v tom, že krajský súd uznesením sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra zamietol jeho sťažnosť z 28. septembra 2007 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 T 6/06 z 28. augusta 2007, ktorým tento rozhodol o ďalšom trvaní jeho väzby, a súčasne neprijal jeho písomný sľub „ako nahradenie väzby“.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: (...) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Ústavný súd už mnohokrát vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že nie je súčasťou všeobecnej súdnej sústavy, a preto mu neprislúcha vykonávať dohľad nad rozhodovacou

činnosťou všeobecných súdov. Do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je oprávnený zasiahnuť len vtedy, ak došlo ich právoplatným rozhodnutím v konaní, ktorého bol sťažovateľ účastníkom, k porušeniu základných práv a slobôd chránených ústavným poriadkom Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že sa sťažovateľ dovoľával ochrany svojho základného práva na nedotknuteľnosť osobnej slobody, ako aj práva na spravodlivý proces, preskúmal ústavný súd napadnuté rozhodnutie aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť nie je opodstatnená.

Posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obtiažnou a subtílnou a všeobecné súdy musia striktne vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou všeobecných súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie tej-ktorej veci musia (mali by) svedomito posúdiť (v ktoromkoľvek štádiu konania), či vzatie do väzby alebo jej predĺženie je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno ani pri vynaložení všetkého úsilia dosiahnuť inak. Na výklad tohto znaku, resp. na aplikáciu naň sa vzťahujúceho zákonného ustanovenia preto nie sú (ani nemôžu byť) dané objektívne a nemenné kritériá, ktoré je naopak potrebné vyvodiť vždy z povahy konkrétnej a individuálnej veci, vrátane osoby obvinenej, jej osobných pomerov, rozsahu potrebného dokazovania, jeho náročnosti a pod.

Do týchto úvah (a rozhodnutí nimi podložených), vychádzajúcich zo skutkových zistení v čase rozhodovania všeobecných súdov o predĺžení väzby známych, sa ústavný súd v zmysle dnes už ustálenej judikatúry (porov. III. ÚS 128/05, III. ÚS 38/01) cíti oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak nie je rozhodnutie o predĺžení väzby podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku republiky, príp. s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto smere Slovenská republika viazaná (pozri I. ÚS 157/07). O takýto prípad v prerokúvanej veci nejde.

3. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru

Podľa sťažovateľovho tvrdenia (pozri bližšie bod 2 I. časti odôvodnenia) porušenie označeného základného práva bolo spôsobené tým, že uznesením krajského súdu bol ponechaný vo väzbe nedôvodne („bez osvedčenia konkrétnych skutkových okolností“), že toto rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby je nepreskúmateľné („pre abstraktné úvahy súdu“) a rozhodnutie o neprijatí písomného sľubu je formálne („nekonkretizované a nepodložené konkrétnymi skutočnosťami“).

Aj keď sťažovateľ v petite sťažnosti za porušiteľa svojich práv označil postup a rozhodnutie krajského súdu, ústavný súd posudzoval vzhľadom na predmet trestnej veci vedenej všeobecnými súdmi (rozhodovanie o ďalšom trvaní väzby v rámci konania o predbežnom prerokovaní obžaloby) postup okresného súdu a krajského súdu ako jednotný celok (spočívajúci v dvoch na seba nadväzujúcich inštančných etapách) z hľadiska z konania vyplývajúcich právne relevantných skutočností, z ktorých oba sudy vychádzali pri svojom rozhodovaní.

3.1 Okresný súd uznesením sp. zn. 5 T 6/06 z 28. augusta 2007 rozhodol, že:

„Podľa § 244 ods. 5 Trestného poriadku s použitím ustanovenia § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), c) Trestného poriadku väzba u obžalovaného L. B., ktorú vykonáva toho času v Ústave na výkon väzby v P., naďalej trvá.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku súd písomný sľub obžalovaného L. B., predložený dňa 28. 8. 2007 na verejnom zasadnutí ako nahradenie väzby neprijíma.“, pričom vychádzal z dovedy zistených skutočností.

Okresný súd v úvode odôvodnenia svojho rozhodnutia chronologicky oboznámil podstatné skutočnosti doterajšieho konania:

„25. 1. 2006 podala prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne na L. B., M. Č., S. S. obžalobu pre trestný vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. 1. 1998 a iné.

Dňa 20. 10. 2006 na hlavnom pojednávaní bol vyhlásený rozsudok, voči ktorému podali odvolanie obžalovaný B., ako aj jeho obhajcovia a prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne. Krajský súd Prešov dňa 24. 4. 2007 na neverejnom zasadnutí pod sp. zn. 6 To 43/06 napadnutý rozsudok vo vzťahu k obžalovaným L. B. a S. S. zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Trestného poriadku v celom rozsahu a vrátil Okresnému súdu v Prešove, aby prvostupňový súd vykonal celé dokazovanie odznova. Zároveň nariadil na verejnom zasadnutí obžalobu opätovne predbežne prejednať podľa § 244 a nasledujúcich Trestného poriadku. Vo vzťahu k obžalovanému M. Č. bolo zastavené trestné stíhanie podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 9 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.“

Okresný súd uviedol, že „po zrušení rozsudku nariadil verejné zasadnutie na deň 28. 8. 2007, kedy opätovne predbežne prejednal obžalobu podanú na Okresný súd v Prešove dňa 25. 1. 2006 a vykonal procesné úkony v zmysle ustanovení Trestného poriadku. Na verejnom zasadnutí o predbežnom prejednaní obžaloby obžalovaný L. B. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Š. J. predložil písomný sľub zo dňa 28. 8. 2007, ktorý ponúkol ako náhradu väzby. V písomnom sľube obžalovaný B. uviedol, že v prípade prepustenia z väzby povedie riadny život, nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti, splní povinnosti a dodrží všetky obmedzenia, ktoré sa mu uložia, ako aj to, že sa bude zdržovať na adrese svojho trvalého bydliska a dostaví sa na každé predvolanie OČTK“.

Na tomto verejnom zasadnutí okresný súd okrem iných procesných rozhodnutí uznesením rozhodol o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa a o neprijatí jeho písomného príslubu. Ponechanie sťažovateľa vo väzbe odôvodnil takto:

„Obžalovaný L. B. je aj v súčasnom štádiu trestného konania dôvodne podozrivý zo spáchania jedného zo spoločensky najzávažnejšieho trestného činu - trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku účinného do 31. 1. 1998. Pri tejto kvalifikovanej skutkovej podstate zákon umožňuje súdu uložiť páchatelovi trest odňatia

slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočný trest podľa ustanovení Trestného zákona platného do 31. 1. 1998.

Okresný súd v Prešove uznesením zo dňa 30. 1. 2005 pod sp. zn. 3 Tp 6/05 vzal obvineného L. B. do väzby v zmysle ustanovenia § 68 ods. 1 Trestného poriadku platného do 31. 12. 2005 z dôvodov uvedených v § 67 ods. 2 Trestného poriadku platného do 31.12.2005, pričom väzba u neho začala plynúť dňom 27. 1. 2005 o 08,40 hod. Dôvody väzby u obvineného B. boli uznesením Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 21. 4. 2005 pod sp. zn. 4 Tp 72/05 rozšírené o dôvody väzby uvedené v § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku platného do 31. 12. 2005. Uznesením Okresného súdu v Prešove na neverejnom zasadnutí zo dňa 3. 7. 2006 pod sp. zn. 5 T 6/06 boli rozšírené dôvody väzby u obžalovaného B. o dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku účinného od 1. 1. 2006. Uznesením Okresného súdu v Prešove na hlavnom pojednávaní dňa 20. 10. 2006 pod sp. zn. 5 T 6/06 boli dôvody väzby u obžalovaného B. po vyhlásení rozsudku boli zúžené o dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku účinného od 1. 1. 2006, pričom vyslovil súd, že dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. a), c) Trestného poriadku aj naďalej trvajú.“

Po vyhodnotení právne relevantných skutočností vyplývajúcich z doterajšieho konania, ktoré mali zásadný vplyv na rozhodnutie o existencii dôvodov na ďalšie trvanie väzby, okresný súd „vo svojom rozhodnutí konštatoval, že u obžalovaného sú dôvody väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a), c) Trestného poriadku“.

Okresný súd uviedol:

„Z doposiaľ zhromaždeného spisového materiálu dospel súd k záveru, že u obžalovaného B. aj v súčasnom štádiu trestného konania dôvody väzby, pre ktoré bol obžalovaný vzatý do väzby, ktoré boli neskôr rozšírené o dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a napokon zúžené o dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, aj v súčasnosti existujú a tieto aj naďalej trvajú. Závažné obvinenia voči obžalovanému neboli doposiaľ vyvrátené, ani potvrdené. Aj v súčasnom štádiu konania je tu dôvodná obava, že obžalovaný bude v trestnej činnosti pokračovať vzhľadom na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť, ako aj to, že dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, resp.

ktorým hrozil. Zároveň je tu dôvod ďalšieho trvania väzby v hrozbe vysokého trestu odňatia slobody obžalovanému pre skutky, z ktorých je v predmetnej trestnej veci obžalovaný. Pri tejto úvahe sa prvostupňový súd v celom rozsahu riadil názormi odvolacieho súdu obsiahnutými v uznesení zo dňa 24. 4. 2007 pod sp. zn. 6 To 43/06-2501. Keďže je vo veci potrebné vykonať celé dokazovanie odznova je na mieste dôvodná obava, že obžalovaný B. vzhľadom na hroziaci vysoký trest odňatia slobody sa bude trestnému stíhaniu voči jeho osobe vyhýbať a to marením vykonávaní procesných úkonov.“

Ďalej zdôraznil, že:

„V súvislosti s predbežným prejednaním obžaloby na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. 8. 2007, ako aj pri samotnom procesnom rozhodovaní na verejnom zasadnutí bol prvostupňový súd viazaný právnym názorom Krajského súdu v Prešove vysloveným v uznesení zo dňa 24. 4. 2007 pod sp. zn. 6 To 43/06-2501.“

K odôvodneniu plynutia lehôt a dĺžky trvania väzby okresný súd citoval ustanovenia § 79 ods. 2 a 3, § 564 ods. 7, § 76 ods. 5, 6 a 7 Trestného poriadku upravujúce dôvody väzby, ako aj ustanovenia § 80 ods. 1 a 2 Trestného poriadku (upravujúce možnosť prijatia písomného sľubu) a ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru.

Okresný súd *„s poukazom na skutočnosť, že obžalovaný je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona platného do 31. 1. 1998 aj so zreteľom na článok 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je toho názoru, že predmetnú vec prejednáva v primeranej lehote, pričom sú dodržané všetky zákonné lehoty ustanovenia § 76 ods. 6, 7 Trestného poriadku, preto o ponúknutom sľube rozhodol v zmysle doteraz platnej judikatúry, resp. zavedenej súdnej praxe“.*

Okresný súd z uvedeného dôvodu žiadosť sťažovateľa o nahradenie väzby ponúknutým sľubom *„meritórne preskúmal a dospel k záveru, že písomný sľub nie je takou formou záruky, ktorá by sama o sebe dokázala nahradiť väzbu, ktorej dôvody okrem iných, i v súčasnosti existujú. Pri svojom rozhodnutí súd konštatuje, že nedošlo k takej zmene*

dôkazného stavu vo vzťahu k obave, ktorú vyslovil súd vo vyššie uvádzaných dôvodoch, ktorá by odôvodňovala záver o vylúčení tejto obavy. Zároveň súd nezistil také výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali prijatie navrhovanej záruky nahradenia väzby zo strany obžalovaného B..

Na základe vyššie uvedených skutočností, súd pri predbežnom prejednaní obžaloby na verejnom zasadnutí dňa 28. 8. 2007 rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohoto uznesenia, pričom ponúkaný písomný sľub obžalovaného B. ako nahradenie väzby neprijal“.

3.2 Uznesenie okresného súdu z 28. augusta 2007 napadol sťažovateľ sťažnosťou z 28. septembra 2007. Rozhodnutiu okresného súdu vo vzťahu k dôvodom väzby vytýkal formálnosť *„bez uvedenia konkrétnej skutočnosti, ktorá by vyslovenú obavu potvrdzovala“*. Taktiež nesúhlasil so záverom okresného súdu zdôvodňujúcim odmietnutie jeho písomného sľub. Žiadal, *„aby krajský súd po spravodlivom vyhodnotení skutočností, ktoré uvádzam v tejto sťažnosti, zrušil napadnuté uznesenie... a prepustil ma na slobodu“*.

3.3 Krajský súd uznesením sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007 o sťažovateľovej sťažnosti rozhodol tak, že *„Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zamietla sťažnosť obžalovaného... proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 T 6/06 zo dňa 28. 8. 2007“*.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd najprv oboznámil podstatu obrany sťažovateľa:

„V nej poukázal na to, že pokiaľ ide konštatovanie súdu o existencii dôvodnej obavy, že bude pokračovať v trestnej činnosti vzhľadom na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť, táto je len formálna bez uvedenia konkrétnych skutočností, ktorá by vyslovenú obavu potvrdzovala. Doposiaľ bol odsúdený iba v jednom prípade za skutok spáchaný v roku 1992, pričom trestné konanie na Krajskom súde v Košiciach doteraz skončené nebolo a preto na toto konanie platí prezumpcia nevinny. Väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku vidí súd v hrozbe vysokého trestu odňatia slobody, pre ktoré je trestne stíhaný. Ani v tomto prípade neexistuje žiadny konkrétny dôkaz. Okresný súd neprijal jeho písomný sľub so záverom, že písomný sľub nepovažuje za takú formu záruky, ktorá by sama o sebe

dokázala nahradiť väzbu. Okrem toho súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali prijatie navrhovanej záruky. S týmto záverom súdu nesúhlasil a uviedol, že výnimočnosť prípadu vidí v tom, že skutky spáchané pred desiatimi rokmi sa dokazujú len na základe tvrdení svedka A. H., ktorý navyše v procesnom postavení svedka svoje tvrdenia odvolal a uviedol, že o skutkoch len počul. Nesúhlasil ani s procesným postupom súdu na verejnom zasadnutí, ak tento najprv rozhodol o väzbe a až potom pristúpil k rozhodovaniu podľa § 243 Tr. poriadku, čím bola vylúčená možnosť brať do úvahy pri rozhodovaní o jeho väzbe dôležitý fakt - vrátenie vecí do prípravného konania po takmer 3 rokoch väzby. Z uvedených dôvodov preto navrhol krajskému súdu, aby zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho z väzby na slobodu, alternatívne, ak bude krajský súd presvedčený o existencii dôvodov väzby, aby prijal jeho ponuku písomného sľubu.“

Krajský súd „Na základe v lehote podanej sťažnosti (...) v zmysle ustan. § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.“

Po uvedení doterajšieho priebehu trvania sťažovateľovej väzby krajský súd uviedol:

„(...) Z trestného spisu prvostupňového súdu sp. zn. 5 T 6/2006 vyplýva, že proti obž. L. B. sa vedie trestné stíhanie v bode 1/ obžaloby pre spolupáchateľstvo k trestnému činu vraždy podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31.1.1998, a v bode 2/ obžaloby pre spolupáchateľstvo k trestnému činu vraždy sčasti dokonanému podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 1. 1998 a sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 219 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 1. 1998, na tom skutkovom základe, že (...)

Okrem toho sa na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 1 T 43/02 vedie ďalšie trestné stíhanie proti obžalovanému a to pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., v ktorej veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté.

Z registra trestov v ďalšom bolo zistené, že obž. L. B. bol rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4. 12. 2000 sp. zn. 1 T 16/95 odsúdený za trestné činy podľa § 234

ods. 1, § 235 ods. 1 písm. a/, c/ a § 231 ods. 1, 2, 3 Tr. zákona č. 141/1961 Zb. k trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov so zaradením pre jeho výkon do I. NVS.“

Krajský súd konštatoval, že

„Z uvedených zistení pri svojom rozhodnutí vychádzal aj okresný súd, ktorý v odôvodnení napadnutého uznesenia skonštatoval, že závažné obvinenia voči obžalovanému doposiaľ neboli vyvrátené ani potvrdené a aj v súčasnom štádiu konania je tu dôvodná obava, že obžalovaný bude v trestnej činnosti pokračovať vzhľadom na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť, ako aj je tu dôvod ďalšieho trvania väzby v hrozbe vysokého trestu“.

Krajský súd ďalej uviedol, že *„sa stotožnil s názorom okresného súdu, že dôvod väzby uvedený v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku trvá aj v tomto štádiu trestného konania“.*

Ponechanie sťažovateľa vo väzbe odôvodnil krajský súd takto:

„Ako to vyplýva z vyššie uvedeného, obžalovaný L. B. bol odsúdený za násilnú trestnú činnosť a v súčasnosti sa proti nemu vedie trestné stíhanie za obzvlášť závažné trestné činy násilného charakteru - celkom za tri skutky posudzované ako trestný čin vraždy, za ktorý zákon ustanovuje sankciu odňatia slobody v trvaní 12 až 15 rokov alebo výnimočný trest.

Aj napriek dobe spáchania prejednávaných skutkov, resp. za ktoré už bol odsúdený, a na ktorú obžalovaný poukazuje v písomnom odôvodnení sťažností, sťažnostný súd zastáva názor, že vyššie uvedené zistenia o odsúdení obžalovaného za násilnú trestnú činnosť a o vedení trestných konaní za obzvlášť závažnú násilnú trestnú činnosť opodstatňujú dôvodnú obavu o pokračovaní v páchaní trestnej činnosti obžalovaným za predpokladu jeho prepustenia z väzby. Skutky, za ktoré bol odsúdený, obžalovaný spáchal v roku 1992, pričom skutky za ktoré sa vedie proti nemu trestné stíhanie, mali byť spáchané v rokoch 1997 až 1999. Okrem toho je potrebné uviesť, že vzhľadom na charakter trestnej činnosti je objasňovanie trestných činov vražd v kriminálnom prostredí veľmi ťažké, o čom svedčí aj doba, ktorá uplynula od spáchania trestných činov po vznesenie obvinení jednotlivým páchatelom. Existencia preventívneho dôvodu väzby uvedeného v 71 ods. 1

písm. c/ Tr. poriadku je preto opodstatnená a vyplýva zo zistenia, že obžalovaný mal pokračovať v páchaní ďalšej násilnej trestnej činnosti.

Vyslovený názor okresného súdu o dôvodnosti útekového dôvodu väzby uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku vyhodnotil sťažnostný súd ako správny. Stupeň spoločenskej nebezpečnosti činu, ktorý sa prejednáva, je vysoký, a sankcia stanovená zákonom umožňuje uloženie trestu odňatia slobody nad 12 rokov, ktorú dobu je nevyhnutné hodnotiť ako hrozbu vysokým trestom. Toto zistenie odôvodňuje obavu, že obžalovaný by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol hroziacemu trestu.“

Krajský súd k ďalšej časti námietok sťažovateľa zaujal krajský súd toto stanovisko:

„Rozhodnutie okresného súdu o neprijatí písomného sľubu obž. L. B. predloženého na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. 8. 2007 považuje sťažnostný súd za správne. Je potrebné predovšetkým dať do pozornosti, že voči obžalovanému sa vedú dve rôzne trestné stíhania pre tri trestné činy vraždy. Táto skutočnosť závažným spôsobom spochybňuje ponúknutý sľub obžalovaného, najmä jeho prehlásenie v časti, že povedie riadny život a nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti. S ohľadom na uvedené, ponuka písomného sľubu v danom prípade nepostačuje ako opatrenie za náhradu väzby.“

Krajský súd v závere uviedol, že:

„To boli podstatné dôvody, pre ktoré vyhodnotil sťažnostné námietky obžalovaného ako nedôvodné a postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku jeho sťažnosť zamietol.“

3.4 Sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie svojich práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007, ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť aj vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v danom prípade okresného súdu, no najmä krajského súdu - ide o väzobné súdy rozhodujúce v trestnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom odmietnutia sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť okrem iného aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 122/02, IV. ÚS 66/02), a tiež absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie označených práv a slobôd rozhodnutím krajského súdu (v odôvodnení sťažnosti namieta aj právny „záver súdov“) pre to, „že bol ponechaný vo väzbe... neodôvodnene; že rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby je ... nepreskúmateľné; že rozhodnutie o neprijatí písomného sľubu je formálne, nekonkretizované a nepodložené konkrétnymi skutočnosťami“ (pozri bližšie bod 2 I. časti odôvodnenia a úvodnú časť bodu 3 jeho II. časti). Na uvedené skutočnosti sťažovateľ poukazoval aj v sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým okresný súd vyslovil, že väzba sťažovateľa naďalej trvá a neprijal jeho písomný sľub, o ktorej rozhodol krajský súd, pričom podľa sťažovateľa sa krajský súd týmito dôvodmi dôsledne nezaoberal, čiže nepostupoval pri rozhodovaní o jeho väzbe tak, aby to bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie citovaných ustanovení ústavy a dohovoru, čo sťažovateľ považuje za svojvôľu a postup („hodnotenie skutočností je ... povrchné, skreslené a má znaky rutinného konania s cieľom uspokojiť vopred prijatý názor o potrebe obmedzovania osobnej slobody“), v ktorom absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie väzby ďalšieho trvania, ako aj rozpor s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Z čl. 17 ods. 2 ústavy možno vyvodiť základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (Trestný poriadok a Trestný zákon). Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré sú za splnenia ustanovených podmienok prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy.

Článok 17 ods. 2 ústavy obsahuje pri väzbe také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (I. ÚS 100/04).

Požiadavka zákonnosti väzby podľa vnútroštátneho zákona („lawfulness“), na ktorú odkazuje čl. 5 ods. 1 dohovoru (pozri pojmy „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“ a „zákonné“), je podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) primárna. Ak dohovor odkazuje na vnútroštátne právo, ako je to v čl. 5, rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov c. Bulharsko z 20. marca 1997, § 43, I. ÚS 382/06).

Ústavný súd z predložených rozhodnutí všeobecných súdov (v danom prípade väzobných súdov) zistil, že sťažovateľ (v spolupáchateľstve s inými obžalovanými) je dôvodne podozrivý zo spáchania závažnej trestnej činnosti vyplývajúcej zo skutkového základu opísaného a konštatovaného aj v už citovaných rozhodnutiach väzobných súdov (pozri bližšie bod 1 I. časti, body 1, 3.1, 3.3 II. časti odôvodnenia), z čoho vyplýva, že u sťažovateľa je dôvodné podozrenie, že naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu vraždy podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. januára 1998, ako aj skutočnosť, že sťažovateľ bol pozbavený osobnej slobody na základe dodržania dvoch nevyhnutných zákonných podmienok v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy, a to že je vo väzbe zo zákonného dôvodu (začaté trestné stíhanie pre skutok

kvalifikovaný ako trestný čin) a spôsobom zodpovedajúcim zákonu [dodržaný postup podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.), ďalej len „Trestný poriadok“].

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007 obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na jeho výrok (o dôvodoch ponechania sťažovateľa vo väzbe a aj o neprijatí jeho písomného sľubu) a nebolo zistené ani to, že záver krajského súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou (pozri bližšie bod 3.3 II. časti odôvodnenia). Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie jeho záverov.

Ústavný súd teda medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v konaní pred ústavným súdom, nezistil žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery krajského (tiež okresného) súdu o existencii a relevantnosti uvedených zákonných dôvodov väzby alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné.

Na základe uvedeného niet príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007 a namietaným porušením základných práv a slobôd sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd nezistil dôvod na jej vyhovenie ani z hľadiska čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

4. K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 6 ods. 1 (právo na spravodlivý proces) a čl. 6 ods. 2 (právo na prezumpciu nevinu) dohovoru

4.1 Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Vo veci sťažovateľa však nešlo o taký prípad majúci za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď sťažovateľ podal sťažnosť proti rozhodnutiu o ďalšom trvaní väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku a o neprijatí jeho písomného sľubu, o ktorej krajský súd rozhodol, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľa. Sťažovateľova nespokojnosť s obsahom rozhodnutia krajského súdu nie je dôkazom jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Sťažovateľ tvrdil, že krajský súd v rámci rozhodovania o jeho sťažnosti porušil ním označené práva, pretože sa dôsledne nevysporiadal s dôvodmi sťažnosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že právo na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) garantuje aj určitú kvalitu súdneho konania najmä v podobe procesných záruk spravodlivého procesu. Súčasťou procesných záruk spravodlivého súdneho konania je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého v odôvodnení uznesenia treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na základe ktorých podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti. Už zo samotnej dikcie ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku vyplýva, že len ako príklad uvádza obsah odôvodnenia zdôrazňujúc pritom povahu veci. Všeobecný súd teda nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené

účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov veci uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivý proces.

Vychádzajúc z týchto úvah je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a označeným porušením základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol podstatné právne relevantné skutočnosti vyplývajúce z doterajšieho konania o predmetnej trestnej veci (chronologický priebeh rozhodnutí o väzbe, popis skutkového stavu aktuálnych deliktov, odôvodnenie väzobných dôvodov, poukázanie na ďalšiu trestnú činnosť sťažovateľa prejednávanú v iných trestných veciach, dôvody neprijatia písomného sľubu a pod.; pozri bližšie bod 3.3 II. časti odôvodnenia).

Takto koncipované odôvodnenie je zákonné a ústavne konformné, je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny a neosvedčuje okolnosti majúce za následok sťažovateľom namietané porušenie jeho práv.

4.2 K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 2 dohovoru (čl. 50 ods. 2 ústavy) ústavný súd uvádza, že z prezumpcie nevinny, ktorá je v predmetných článkoch ústavy a dohovoru upravená, nevyplýva zákaz, aby s tým, voči komu sa trestné konanie začalo, nebolo možné zaobchádzať ako s obvineným, pričom (a v dôsledku uvedeného) obvinený je povinný strpieť určité obmedzenia, akým je napríklad väzba (čl. 17 ods. 5 ústavy), prípadne ďalšie obmedzenia v súlade s Trestným poriadkom. Rôznorodé obmedzenia a opatrenia, ktoré je obvinený povinný strpieť, však nenarušujú prezumpciu nevinny, keďže ich účelom nie je ani zistenie a ani vyhlásenie viny, t. j. nahradenie právoplatného odsudzujúceho rozsudku súdu (PL. ÚS 12/98).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007 z právneho hľadiska nemá účinky takého rozhodnutia, ktoré by bolo spôsobilé porušiť označené základné práva a slobody sťažovateľa, a preto bola sťažnosť v tejto časti odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

4.3 Nad rámec dôvodov už uvedených (4.1) ústavný súd uvádza, že pôsobnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého sťažovateľ namieta porušenie svojho práva, sa vzťahuje iba na konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípade o oprávnenosti trestného obvinenia. O oprávnenosti trestného obvinenia sa rozhoduje v trestnom konaní, s ktorým súvisí, predchádza mu alebo po ňom nasleduje rad konaní alebo rozhodnutí, ktoré sa priamo netýkajú oprávnenosti trestného obvinenia a spravidla tieto konania, medzi iným aj konanie o rozhodnutí o väzbe, nepodliehajú režimu čl. 6 dohovoru. Ak teda konanie o rozhodnutí o väzbe nepodlieha režimu čl. 6 dohovoru, tak ani rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6 Tos 28/07 zo 4. októbra 2007 nie je spôsobilé tento článok dohovoru porušiť. Článok 6 dohovoru, ktorý upravuje právo na spravodlivý proces, sa zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe vrátane konania a rozhodovania trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05).

Ústavný súd rešpektuje prax ESĽP, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok *De Wilde et al v. Belgicko* z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77, etc).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu argumentujúc nezákonnosťou väzby, tvrdiac že jeho väzba je nedôvodná, že rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby je nepreskúmateľné a že rozhodnutie o neprijatí písomného sľubu „*je formálne, nekonkretizované a nepodložené konkrétnymi skutočnosťami*“ (pozri bližšie bod 2 I. časti odôvodnenia).

Sťažovateľ teda namieta porušenie svojich práv takým postupom a rozhodnutím všeobecného súdu, na ktoré sa čl. 6 ods. 1 dohovoru vecne navyše nevzťahuje (II. ÚS 23/05, IV. ÚS 65/05).

Sťažnosť je aj v tejto časti zjavne neopodstatnená pre nedostatok akejkoľvek vecnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 T 6/06 z 28. augusta 2007 o jeho ponechaní vo väzbe a o neprijatí jeho písomného sľubu, a označenými článkami ústavy a dohovoru (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

5. Ústavný súd napokon uvádza, že rozhodovanie o zrušení sťažovateľom označeného právoplatného rozhodnutia (a na uvedenom základe aj jeho prepustenia z väzby) vyplýva z čl. 127 ods. 2 ústavy a prichádzalo by do úvahy iba v tom prípade, ak by nadväzovalo na rozhodnutie o vyslovení porušenia jeho základných práv. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o tejto časti návrhu na rozhodnutie (petitu sťažnosti), ako aj o trovách konania nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2008